

Pozměňovací návrh 2
Yannick Jadot
za skupinu Verts/ALE

Zpráva
Yannick Jadot

A7-0310/2010

Politiky mezinárodního obchodu v kontextu naléhavých otázek spojených se změnou klimatu
2010/2103(INI)

Návrh usnesení (čl. 157 odst. 4 jednacího řádu), kterým se nahrazuje nelegislativní návrh usnesení A7-0310/2010

Usnesení Evropského parlamentu o politice mezinárodního obchodu v kontextu naléhavých otázek spojených se změnou klimatu

Evropský parlament,

- s ohledem na zprávy tří pracovních skupin Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) zveřejněné v roce 2007¹,
- s ohledem na klimatický balíček přijatý Evropskou radou dne 17. prosince 2008,
- s ohledem na závěry zasedání Evropské rady ze dne 29. a 30. října 2009 k jednáním o změně klimatu,
- s ohledem na summit OSN věnovaný klimatu, který se konal v Kodani (Dánsko) ve dnech 7. až 18. prosince 2009, a na dohodu z Kodaně, která byla výsledkem tohoto summitu,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o změně klimatu, zejména na usnesení ze dne 10. února 2010 o výsledcích kodaňského summitu² a usnesení ze dne 29. listopadu 2007 o obchodu a změně klimatu³,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. května 2010 o analýze možností snížení emisí skleníkových plynů o více než 20 % a vyhodnocení rizika úniku uhlíku (KOM(2010)0265);
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. června 2010 o udržitelnosti biopaliv

¹ *Klimatické změny v roce 2007: Souhrnná zpráva* vydána pod vedením Radjendry K. Pachauriho a Andyho Reisingera, Ženeva 2007 http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar4/syr/ar4_syr_fr.pdf; a zprávy pracovních skupin: *The Physical Science Basis (Základ fyzikální vědy)*, příspěvek pracovní skupiny I, za vydání odpovídají: S. Solomon, D. Qin, M. Manning, Z. Chen, M. Marquis, K. Averyt, M. Tignor a H.L. Miller, Jr.; *Impacts, Adaptation and Vulnerability (Dopady, adaptace a zranitelnost)*, příspěvek pracovní skupiny II, za vydání odpovídají: M. Parry, O. Canziani, J. Palutikof, P. van der Linden a C. Hanson; *Mitigation of Climate Change (Zmírňování dopadů změny klimatu)*, příspěvek pracovní skupiny III, za vydání odpovídají: B. Metz, O. Davidson, P. Bosch, R. Dave a L. Meyer.

² Přijaté texty, P7_TA(2010)0019.

³ Úř. věst. C 297 E, 20.11.2008, s. 193.

a biokapalin¹;

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. listopadu 2008 s názvem „Iniciativa v oblasti surovin – uspokojení kritických potřeb pro růst a zaměstnanost v Evropě“ (KOM(2008)0699),
- s ohledem na zprávu Světové obchodní organizace a programu OSN pro životní prostředí o obchodu a změně klimatu ze dne 26. června 2008,
- s ohledem na závěrečné prohlášení hlav států a předsedů vlád ze summitu skupiny G20 konaném ve dnech 24. a 25. září 2009 v Pittsburghu,
- s ohledem na studii Institutu pro klimatické strategie „Řešení přesunů emisí uhlíku ve světě s nejednotnými cenami uhlíku“ (*Tackling leakage in a world of unequal carbon prices*) zveřejněnou v červnu 2010²; studii institutu CE Delft s názvem „Proč by EU mohla a měla přijmout vyšší cíle v oblasti snížení emisí skleníkových plynů“ (*Why the EU could and should adopt higher greenhouse gas reduction targets*) zveřejněnou v březnu 2010³; studii institutu Sandbag s názvem „Seznam uhlíkových boháčů: společnosti těžící ze systému obchodování s emisemi EU“ (*The Carbon Rich List: The companies profiting from the EU Emissions Trading Scheme*) zveřejněnou v únoru 2010⁴ a zprávu institutu Carbon Trust s názvem „Mezinárodní toky uhlíku“ (*International carbon flows*),
- s ohledem na „Mezinárodní posouzení zemědělské vědy a techniky pro rozvoj“ zveřejněné v roce 2008⁵,
- s ohledem na pravidla pro investování do Energetické charty, na nichž je založen případ Vattenfall Europe Generation AG versus Spolková republika Německo ze dne 27. dubna 2009⁶, kdy podnik žaluje členskou zemi zpřísňující environmentální pravidla,
- s ohledem na ontarijský zákon o zelené energii (*Green Energy Act*) ze dne 14. května 2009⁷,
- s ohledem na akční plán EU FLEGT (plán pro vymahatelnost práva, správu a obchod v lesnictví) z května 2003,
- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,

¹ Úř. věst. C 160, 19.6.2010, s. 1 a s. 8.

² Susanne Droegeová a Simone Cooperová, Řešení přesunů emisí uhlíku ve světě s nejednotnými cenami uhlíku – studie pro skupinu Verts/ALE, <http://www.climatestrategies.org/our-reports/category/32/257.html>

³ Sander de Bruyn, Agnieszka Markowska a Marc Davidson, Proč by EU mohla a měla přijmout vyšší cíle v oblasti snížení emisí skleníkových plynů – přehled literatury, Delft 2010.

http://www.stopclimatechange.net/fileadmin/bali/user_upload/docs/7213_finalreportSdB.pdf

⁴ Anna Pearsonová, Seznam uhlíkových boháčů: Společnosti těžící ze systému obchodování s emisemi EU, podniková analýza systému EU pro obchodování s emisemi, vypracovaná ve spolupráci s carbonmarketdata.com, únor 2010,

http://www.climnet.org/index.php?option=com_docman&task=doc_download&Itemid=55&gid=1551..

⁵ <http://www.agassessment.org/>

⁶ Mezinárodní středisko pro řešení investičních sporů, ICSID případ č. ARB/09/6.

⁷ Ontarijské ministerstvo energetiky, zákon o zelené energii (*Green Energy Act*), <http://www.mei.gov.on.ca/en/energy/gea/>

- s ohledem na zprávu Výboru pro mezinárodní obchod a na stanoviska Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a Výboru pro rozvoj (A7-0310/2010),
- A. vzhledem k tomu, že teplota Země vzrůstala již v minulém století a bude se nadále zvyšovat a že hospodářské, sociální a ekologické dopady globálního oteplování začínají dosahovat znepokojivých rozměrů a že je nutné toto oteplování omezit na méně než 2° C,
- B. vzhledem k tomu, že dohoda dosažená na summitu OSN o klimatu, který se konal v prosinci 2009 v Kodani, je nedostatečná; vzhledem k tomu, že se Evropské unii nepodařilo kvůli nedostatečně ambiciózním cílům a nejednotnosti zaujmout vůdčí úlohu,
- C. vzhledem k tomu, že dohoda dosažená na summitu OSN o změně klimatu, který se konal v prosinci 2009 v Kodani, je nedostatečná a neuspokojivá; vzhledem k tomu, že se jednajícím partnerům nepodařilo dosáhnout všeobecné dohody a Evropská unie nedokázala sehrát vůdčí roli a vystupovat jednotně;
- D. vzhledem k tomu, že cancúnský summit skýtá jedinečnou příležitost ke skutečnému dialogu, že by na něm měly být přijaty právně závazné nástroje a přísnější kontrolní postupy a měl by být důležitou krokem k souhrnné a právně závazné operační dohodě, která umožní omezit oteplování planety pod 2° C,
- E. vzhledem k tomu, že boj proti změně klimatu je faktorem konkurenceschopnosti, přičemž k evropským prioritám v této věci patří úspory energie a energie z obnovitelných zdrojů, která umožní zlepšit energetické zabezpečení EU a přinese mnoho příležitostí týkajících se rozvoje průmyslu, inovací, regionálního rozvoje a tvorby pracovních příležitostí,
- F. vzhledem k tomu, že dotovaná energie a neomezené emise CO₂ v některých zemích poskytují těmto zemím komparativní výhodu,
- G. vzhledem k tomu, že odpovědnost Evropské unie v oblasti klimatu se nemůže omezovat na emise skleníkových plynů na jejím území, neboť podle nedávných odhadů emise spojené se spotřebou značně převyšují emise spojené s výrobou, což dokládají údaje pohybující se kolem 35 % v případě Spojeného království, 45 % v případě Francie a o 60 % v případě Švédska,
- H. vzhledem k tomu, že v boji proti změně klimatu jsou tudíž rozhodující obchodní pravidla a že EU jako přední světová obchodní mocnost může tato pravidla výrazně ovlivnit,
 1. vítá ambice Evropské rady snížit do roku 2050 evropské emise skleníkových plynů o 80 až 95 % ve srovnání s rokem 1990, což je nezbytný cíl k tomu, aby se EU znovu ujala vedoucí úlohy, pokud jde o mezinárodní iniciativy související s klimatem, a to v situaci, kdy se další země výrazně zapojily do zelené ekonomiky, zejména prostřednictvím svých plánů hospodářské obnovy; rozhodně podporuje cíl snížit evropské emise do roku 2020 o 30 %, a to bez ohledu na výsledky mezinárodních jednání, což by mělo přimět další země k tomu, aby přijaly cílevědomější závazky;
 2. požaduje uzavření mezinárodní závazné dohody o ochraně klimatu a naléhavě podporuje cíl 30% snížení emisí CO₂ v EU do roku 2020, a to nezávisle na mezinárodních jednáních, a také dlouhodobý cíl EU dosáhnout do roku 2050 snížení emisí CO₂ a dalších emisí

skleníkových plynů o nejméně 85 %;

3. zdůrazňuje, že rozvinuté země musí jít při snižování emisí CO₂ příkladem; domnívá se, že stanovení norem, označování a certifikace jsou nástroje s obrovským potenciálem pro snižování spotřeby energie, a tedy i pro řešení změny klimatu; vyzývá členské státy, aby posílily regulaci prostřednictvím systému EU pro obchodování s emisemi (ETS), a stanovením minimální ceny uhlíku; domnívá se, že mechanismus čistého rozvoje nedokáže řešit potřeby nejvíce zranitelných zemí;
4. zasazuje se o to, aby prosazování obnovitelných energií bylo intenzivnější a aby vlády členských států sledovaly konzistentní politiku a vytvořily závazný právní rámec, který dlouhodobě umožní přijetí postupného programu pomoci, jenž přispěje k otevření trhu a vytvoření minimálních infrastruktur, což je v době krize a obchodní nejistoty prvek zásadního významu;
5. připomíná, že společná obchodní politika je nástrojem sloužícím obecným cílům Evropské unie, že podle článku 207 Smlouvy o fungování Evropské unie musí být společná obchodní politika EU prováděna „v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie“ a že podle článku 3 Smlouvy o Evropské unii musí přispívat zejména „k udržitelnému rozvoji této planety, k solidaritě a vzájemné úctě mezi národy, volnému a spravedlivému obchodování, vymýcení chudoby, ochraně lidských práv, především práv dítěte, a k přísnějšímu dodržování a rozvoji mezinárodního práva, zejména k dodržování zásad Charty Organizace spojených národů“;
6. zdůrazňuje, že obchodní politiky Evropské unie jsou – ať už na dvoustranné či vícestranné úrovni – nástrojem, a nikoliv cílem samy o sobě, a že by měly být propojeny s cílem bojovat proti změně klimatu a měly by předcházet uzavření ambiciózní dohody o klimatu;
7. domnívá se tedy, že pravidla WTO musí být interpretována a rozvíjena takovým způsobem, aby podporovala závazky přijaté v mnohostranných dohodách o životním prostředí; žádá Komisi, aby usilovala o dosažení shody v rámci WTO na tom, aby byl sekretariátům vícestranných dohod o životním prostředí poskytnut statut pozorovatele na všech schůzích WTO týkajících se jejich oblasti působnosti a aby měly v postupech urovnání sporů spojených s životním prostředím poradní úlohu; zdůrazňuje, že by měla být vypracována nová pravidla WTO s cílem odstranit komparativní výhodu, kterou poskytují levné emise CO₂;
8. vyjadřuje politování nad tím, že žádná z dohod WTO v současné době přímo nezmiňuje změnu klimatu, zajišťování dodávek potravin a rozvojové cíle tisíciletí; odsuzuje rozvoj biopirátství u semen odolných vůči klimatu; domnívá se, že je třeba změnit pravidla WTO, tak aby byla zabezpečena soudržnost a soulad se závazky přijatými v rámci Kjótského protokolu a v rámci mnohostranných dohod v oblasti životního prostředí; naléhavě vyzývá k reformě WTO, která umožní rozlišovat výrobky podle metod výroby a zpracování, a vyzývá rovněž k zavedení nových flexibilních možností díky používání povinných licencí v rámci dohody TRIPs;
9. zdůrazňuje, s odkazem na preambuli Dohody o WTO a na čl. XX písm. b), d) a g) dohody GATT, že mezinárodní obchod nesmí vést k nadměrnému využívání přírodních zdrojů, a vyzývá Komisi a členské státy, aby v rámci WTO posílily zásadu kolektivní preference,

zejména s ohledem na udržitelné výrobky šetrné ke klimatu, které nepředstavují žádné etické riziko;

10. vyzývá Komisi a členské státy WTO, aby se zasadily o to, aby WTO vzala význam a vliv změny klimatu na vědomí formou stanoviska a pracovala na tom, aby pravidla této organizace nepodlamovala globální úsilí o boj proti změně klimatu, o jejich omezování a o přizpůsobení se této změně, ale aby toto úsilí naopak podporovala;
11. vyslovuje politování nad tím, že členové WTO musí nejprve nalézt způsob, jak tuto smlouvu začlenit do systému institucí a pravidel OSN, které se vztahují na ochranu životního prostředí i na změnu klimatu, sociální spravedlnost a respektování všech lidských práv; zdůrazňuje, že závazky a cíle v rámci mnohostranných dohod o životním prostředí, jako je např. Rámcová úmluva OSN o změně klimatu, a pravidla stanovená ostatními institucemi OSN (Organizací OSN pro výživu a zemědělství, Mezinárodní organizací práce, Mezinárodní námořní organizací) musejí mít přednost před úzkým výkladem obchodních pravidel;
12. vzhledem k tomu, že od rozhodnutí WTO o obchodu a životním prostředí na úrovni ministrů, které bylo přijato v Marrakeši dne 15. dubna 1994, uplynulo již více než 15 let, vyzývá Komisi, aby nejpozději do poloviny roku 2011 Evropskému parlamentu a Radě předložila zprávu hodnotící, do jaké míry výbor WTO pro obchod a životní prostředí uplatnil svou pravomoc stanovenou v tomto rozhodnutí, a také závěry konstatující, co je ještě třeba vykonat, zejména v souvislosti s celosvětovým dialogem o zmírnění změny klimatu, přizpůsobení se této změně a o WTO;
13. vyzývá Komisi a členské státy, aby v rámci jednání WTO i u dvoustranných obchodních dohod trvaly na tom, aby liberalizace obchodu, zejména s přírodními surovinami, nenarušovala udržitelné řízení zdrojů a aby se cíle ochrany klimatu i ochrany biologické rozmanitosti staly nedílnou součástí dohod; za tímto účelem žádá Komisi, aby vyzvala k uspořádání společného setkání ministrů obchodu a ministrů životního prostředí členských zemí WTO ještě před konferencí smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC COP) v Johannesburgu v roce 2011; připomíná, že UNFCCC představuje fórum pro dosažení mezinárodní dohody o boji proti změně klimatu;
14. soudí, že dnes je více než kdy jindy třeba zahájit veřejnou diskusi o zřízení světové organizace pro životní prostředí;

Posílení pozitivní interakce mezi obchodem a ochranou klimatu

15. uznává pozitivní úlohu, kterou mohou hrát obchodní výměny při šíření zboží a služeb, které se podílejí na ochraně klimatu; domnívá se, že ochrana klimatu a liberalizace obchodu se mohou navzájem posilovat a usnadňovat výměnu zboží a služeb v oblasti životního prostředí, ale že je nejprve nezbytné vypracovat seznam tohoto zboží a služeb podle přísných environmentálních kritérií, a to ve spolupráci s členskými zeměmi WTO;
16. uznává, že obchod je významným nástrojem přenosu technologií do rozvojových zemí; zdůrazňuje, že překážky ekologického obchodu je třeba snížit například tím, že se na úrovni WTO odstraní cla na ekologické produkty;

17. doufá, že EU půjde příkladem a odstraní překážky, jako jsou cla a poplatky za obchod se „zelenými“ technologiemi i s výrobky šetrnými k životnímu prostředí a ke klimatu, a podpoří zboží a služby v oblasti životního prostředí, mimo jiné na základě akčního plánu z Bali a Zeleného kodaňského fondu pro změnu klimatu;
18. zdůrazňuje důležitost inovací souvisejících s ekologickými technologiemi a uznává úlohu, kterou při přenosu těchto technologií mezi jednotlivými zeměmi mohou hrát obchodní vztahy;
19. vyzývá EU, aby se stala hlavním aktérem při zjišťování hlavních překážek, které brání šíření technologií v rozvojových zemích, jež by řešily problémy změny klimatu;
20. uznává, že pobídky k inovacím lze poskytovat prostřednictvím celé škály systémů odměňování a že tyto systémy nepodporují přenos technologií stejným způsobem; zejména si klade otázku ohledně dopadů práv duševního vlastnictví na šíření technologií budoucnosti, jako jsou biopaliva druhé generace, akumulátory nebo vodíkové články; rovněž bere na vědomí, že je nutno zabývat se systémy práv duševního vlastnictví v souvislosti s přenosem technologií, s problémy s jejich ochranou v důsledku slabosti politických institucí a neexistence právního státu; žádá proto Komisi, aby studovala všechny systémy odměňování inovací a vzala přitom v úvahu riziko, že některé země budou vyloučeny, a aby začlenila výsledky této práce do své diplomacie spojené s otázkami klimatu;
21. je znepokojen deformujícím vlivem, s jakým dotace na fosilní energie působí na světový obchod, jejich dopadem na klima i dopadem výdajů s nimi spojených na veřejné finance; vítá závazek skupiny G20, která má v úmyslu tyto dotace postupně rušit;
22. vyjadřuje přání, aby se Evropská unie ujala vedoucí úlohy v této věci na mezinárodní úrovni, a žádá Komisi, aby urychleně navrhla harmonogram odstraňování zmíněných dotací v EU s tím, že tento proces musí zahrnovat doprovodná sociální a průmyslová opatření; dále připomíná žádost Parlamentu adresovanou Komisi a členským státům, aby zabránily úvěrovým vývozním agenturám a Evropské investiční bance poskytovat půjčky na projekty, které mají negativní dopad na klima;
23. vyslovuje se proti dotování fosilních paliv a požaduje výraznější podporu pro obnovitelné energie šetrné k životnímu prostředí, jakož i hledání a rozvíjení decentralizovaných zdrojů energie, zejména v rozvojových zemích; připomíná v tomto směru dohodu skupiny G20 o postupném rušení dotací na fosilní paliva a vyzývá Komisi, aby navrhla evropskou strategii pro uplatňování této dohody, včetně jednoznačných lhůt a případných vyrovnávacích mechanismů;

Pro spravedlivější ceny v mezinárodním obchodě a zamezení přesunu emisí uhlíku

24. připomíná, že liberalizace obchodu může jít proti ochraně klimatu, pokud si některé země učiní z nečinnosti v oblasti klimatu konkurenční výhodu; navrhuje tedy reformu pravidel WTO potírajících dumping, která by do nich zařadila otázku spravedlivé ekologické ceny a která by vycházela ze světových norem na ochranu klimatu;
25. vyjadřuje politování nad skutečností, že dotováním cen energie a neuplatňováním žádných

omezení ani kvót na emise CO₂ by některé země mohly získat komparativní výhodu; vzhledem k jejich neomezeným a tím relativně levným emisím CO₂ nejsou tyto země nijak pobízeny k tomu, aby se připojily k mnohostranným dohodám o boji se změnou klimatu;

26. konstatuje nicméně, že jednání o změně klimatu spočívá na zásadě „společné, ale diferencované odpovědnosti“ a že nedostatky politiky ochrany klimatu rozvojových zemí lze obecně vysvětlit jejich nižší finanční nebo technologickou kapacitou, a nikoli cíleně prováděným environmentálním dumpingem;
27. v této souvislosti naléhavě žádá, aby se k evropské diskusi o přesunu emisí uhlíku v souvislosti se systémem Společenství pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (EU ETS) a o prostředcích, jak situaci napravit, přistupovalo obezřetně;
28. upozorňuje na to, že podle posledního sdělení Komise ze dne 26. května 2010 (KOM(2010)0265) na toto téma jen málo průmyslových odvětví je výrazně ohroženo přesunem emisí uhlíku, a domnívá se, že pro jejich stanovení je třeba provést podrobnou analýzu jednotlivých odvětví; vyzývá Komisi, aby v nejbližší době začala používat tento přístup namísto několika kvantitativních kritérií totožných pro všechna průmyslová odvětví;
29. zdůrazňuje, že pro průmyslová odvětví, v nichž může dojít k přesunu emisí uhlíku, neexistuje jediné řešení a že základními kritérii pro výběr vhodného nástroje (bezplatné přidělování povolenek, státní pomoc nebo opatření na hranicích) jsou povaha daného výrobku či struktura trhu;
30. vyjadřuje politování nad hromadným přidělováním povolenek, jelikož některé nedávné studie ukazují, že z toho některé podniky mohou mít velké neoprávněné zisky a že to nezabrání dotčeným podnikům přesunout částečně nebo zcela svoji výrobu do zahraničí; trvá na tom, aby v případě úplného nebo částečného přesunu výroby byly přidělené povolenky okamžitě navraceny a aby část z nich byla využita v rámci sociálního a ekologického transformačního fondu pro oblasti, z nichž byla výroba přesunuta;
31. domnívá se, že nejlepším nástrojem k internalizaci negativních ekologických externalit spojených s CO₂ by byla multilaterální dohoda o klimatu, avšak hrozí nebezpečí, že se takovou dohodu v blízké budoucnosti nepodaří uzavřít; domnívá se proto, že by EU měla nadále zkoumat, zda by bylo možné v souladu s pravidly WTO zavést v průmyslových odvětvích, kde dochází ke značným přesunům emisí CO₂, vhodné environmentální nástroje, které by doplňovaly dražby povolenek na emise CO₂ v rámci systému Společenství pro obchodování s emisemi, a zejména zda by mohl být zaveden „mechanismus zařazení uhlíku“; je toho názoru, že tento mechanismus by umožňoval bojovat proti riziku, že emise CO₂ budou přesunovány do třetích zemí;
32. je si vědom toho, že pravidla WTO nejsou v rozporu s opatřeními na hranicích, která mají neutralizovat dopad domácích politik tím, že do ceny produktů zahrnují vnější náklady na životní prostředí, za předpokladu, že tyto úpravy nemají diskriminační charakter;
33. jednoznačně konstatuje, že úpravy daní na hranicích by neměly být nástrojem

protekcioniismu, ale spíše cestou ke snížení emisí; je toho názoru, že by EU měla vyčlenit část potenciálních příjmů na plnění svých finančních závazků v rámci UNFCCC;

34. domnívá se, že individuální opatření s cílem podpořit udržitelný rozvoj, která mají podle rozhodnutí výboru WTO pro obchodní jednání o obchodu a životním prostředí ze dne 15. prosince 1993 dopad na vztah mezi obchodními a environmentálními opatřeními (např. úpravy daní na hranicích a tzv. „eko-antidumpingová cla“), se s ohledem na současnou judikaturu WTO v této oblasti mohou jevit jako slučitelná s pravidly a zvyklostmi WTO jen tehdy, pokud jsou přijata v souladu s právně závaznou globální dohodou v rámci UNFCCC, a vyzývá proto Komisi, aby před sedmnáctým zasedáním konference smluvních stran COP 17 v Jihoafrické republice předložila Evropskému parlamentu a Radě sdělení o tom, jak vytvořit takový systém pro jakoukoli dohodu, jež bude navazovat na Kjótský protokol;

Podpořit diferenciaci výrobků na základě jejich dopadu na klima

35. připomíná, že ochrana klimatu využívá různé veřejné politiky – označování štítky z hlediska emisí uhlíku, veřejné zakázky s přísnými ekologickými kritérii, normy, dotace, daně, kvóty, – které rozlišují výrobky podle jejich výrobních postupů a metod, a že se může ukázat jako nezbytné uplatňovat tyto politiky na evropské výrobky i na výrobky dovážené;
36. domnívá se, že EU jakožto největší obchodní blok na světě může celosvětově stanovovat normy, a podporuje rozvoj a šíření systémů osvědčení a označování, které zohledňují sociální a ekologická kritéria; konstatuje úspěšnou činnost mezinárodních nevládních organizací při rozvíjení a podpoře příslušných označení a osvědčení a výslovně podporuje jejich širší používání;
37. připomíná, že rámec WTO umožňuje přijímat v oblasti obchodu kvalifikační opatření, pokud se ukáží jako nezbytná, přiměřená a nediskriminují země s totožnými výrobními podmínkami; konstatuje nicméně, že je naléhavě potřeba dalšího vyjasnění, aby se tato opatření mohla používat na základě kritérií změny klimatu spojených postupů a metodami používanými při výrobě těchto výrobků;
38. žádá Komisi, aby pracovala na obnovení diskusí ve WTO o výrobních postupech a metodách a možnosti diferenciaci podobných výrobků v závislosti na jejich uhlíkové stopě, energetické stopě nebo na základě technologických norem; domnívá se, že takovou iniciativu mohou členové WTO přijmout, pokud bude provázena opatřeními usnadňujícími přenos technologií;
39. nicméně doufá, že současné nejasnosti, které kolem výrobních postupů a metod ve WTO panují, nebudou Unii motivovat spíše k nečinnosti, neboť by naopak měla tohoto manévrovacího prostoru využít; žádá proto Komisi, aby u všech výrobků s dopadem na změnu klimatu využívala v obchodních jednáních a dvojstranných a vícestranných obchodních dohodách systematicky emisní označování nebo kritéria udržitelnosti;
40. zdůrazňuje, že je třeba vyvinout úsilí na zabezpečení toho, aby se negativní důsledky obchodu na životní prostředí odrazily v cenách, a aby byla ve větší míře uplatňována zásada „znečišťovatel platí“; žádá, aby byly sladěny systémy označování a podávání

informací v oblasti environmentálních norem;

41. vítá z tohoto důvodu, že Evropská unie zavedla kritéria udržitelnosti pro biopaliva vyráběná v Unii i biopaliva do Unie dovážená; žádá Evropskou komisi, aby prostudovala možnost rozšíření tohoto přístupu na biomasu a zemědělské produkty; požaduje, aby byly zohledněny nepřímé změny ve využívání půd spojené s biopalivy a očekává, že Komise předloží do konce roku 2010 příslušný návrh, v souladu s jejími závazky vůči Evropskému parlamentu;
42. žádá, aby byla pro výrobu biopaliv a biomasy vyvinuta skutečná a závazná kritéria a normy udržitelnosti, které by zohlednily uvolňování plynů poškozujících klima a malých částecek prostřednictvím nepřímé změny využívání půdy (ILUC) a celý produkční cyklus; zdůrazňuje, že zajištění dodávek potravin pro obyvatelstvo musí mít přednost před výrobou biopaliv a že problém udržitelnosti politiky a praxe v oblasti využívání půdy musí být neodkladně řešen za použití komplexnějšího přístupu;
43. pokládá uplatňování přísných norem udržitelnosti v mezinárodním obchodě s biopalivy za zásadní, přičemž si je vědom pozitivního i negativního dopadu těchto paliv v oblasti sociální i v oblasti životního prostředí;
44. vítá evropskou dohodu dosaženou ohledně ilegální těžby dřeva a těší se na pokrok v dohodách o dobrovolném partnerství;

Liberalizace obchodu nesmí být na úkor ambiciózní politiky v oblasti změny klimatu

45. vyjadřuje znepokojení nad tím, že Komise hodlá prosazovat v obchodních dohodách liberalizaci obchodování se dřevem, zejména zrušení omezení uvalených na jeho vývoz, přestože hrozí zvýšené riziko odlesňování a negativních dopadů na klima, biologickou rozmanitost, rozvoj a místní populace;
46. zdůrazňuje především potřebu souladu mezi cíli v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti a podmínkami obchodu, aby se zajistila například účinnost boje proti odlesňování;
47. zastává názor, že nové mezinárodní dohody o ochraně klimatu musí obsahovat pevné záruky, že bude snížen negativní dopad mezinárodního obchodu se dřevem na životní prostředí a bude ukončeno odlesňování, jehož rozsah vyvolává znepokojení;
48. zdůrazňuje, že liberalizace zemědělských produktů vedla četné rozvojové země k tomu, že přijaly zemědělské modely založené na monokulturách a vývozu, přičemž tyto zemědělské modely jsou velmi zranitelné vůči změně klimatu a mohou vést k masivnímu odlesňování; je znepokojen dopadem některých evropských zemědělských dotací na schopnost zemí zajistit si bezpečné zásobování potravinami zejména v souvislosti se změnou klimatu; žádá Komisi, aby neuzavírala žádnou obchodní dohodu, která by zesílila odlesňování, a aby zajistila, aby obchodní dohody a evropská veřejná podpora zemědělství nezpochybňovaly výhledy zemědělských politik snažících se o boj se změnou klimatu s cílem dosáhnout potravinové soběstačnosti;
49. s obavami poukazuje na to, že ekonomická globalizace často vede k přijetí zemědělského

modelu založeného na monokultuře vývozních plodin, která v mnoha rozvojových zemích podporuje trvale neudržitelné zemědělské postupy; domnívá se, že obchodní režimy by měly řádným způsobem zohledňovat potřeby drobných zemědělců a venkovských komunit, zejména v rozvojovém světě, a zároveň poskytovat pobídky k ekologickému zemědělství, které produkuje méně emisí CO₂, a přispívá tudíž ke zmírnění změny klimatu; žádá, aby byly na vnitrostátní a mezinárodní úrovni vytvořeny normy pro kvalitní obchod a aby bylo vládám umožněno propojit je s přístupem na trh, např. poskytnutím preferenčního přístupu na trh pro výrobky, které dodržují určité normy udržitelnosti;

50. staví se proti ustanovením, která v obchodních a investičních dohodách umožňují investorům obrátit se proti zemím, které zpříšňují své politiky v oblasti změny klimatu; domnívá se, že je nutno navrhopat pouze taková pravidla řešení sporů mezi investorem a státem, kdy existuje přesný právní rámec umožňující zemím přijímat opatření na ochranu životního prostředí, jež jsou v souladu se světovými cíli v této oblasti;
51. žádá Komisi, aby se systematicky nestavěla proti ustanovením místního obsahu v rámci klimatických politik svých partnerů, jako je tomu v případě ontarijského Green Energy Act; domnívá se totiž, že taková ustanovení zaručují, že tyto politiky budou přijímány veřejností i podniky; dále se domnívá, že dokud nebudou náklady vznikající v souvislosti se změnou klimatu započteny do ceny mezinárodní dopravy, jsou ustanovení jako označování jednotlivých způsobů dopravy emisními štítky, sice nedokonalými, ale přesto užitečnými nástroji na podporu místně vyrobeného zboží;

Začlenit dopravu plně do problematiky vlivu obchodu na změnu klimatu

52. vyjadřuje politování na tím, že současný obchodní režim vede ke globální dělbě práce a výroby, která předpokládá velmi vysoký podíl přepravy, jež nepokrývá své vlastní environmentální náklady; vyjadřuje přání, aby byly náklady, které mezinárodní doprava přináší v souvislosti se změnou klimatu, začleněny do její ceny, ať již zavedením daní nebo systému směny placených kvót; vítá brzké zařazení letectví do systému EU ETS a očekává, že Komise vyvine podobnou iniciativu v případě námořní dopravy do roku 2011, přičemž opatření by nabyla účinku v roce 2013, pokud se ukáže jako nemožné zavést do té doby mezinárodní mechanismus; vyjadřuje politování nad tím, že palivo spotřebované v zámořské dopravě zboží není podrobena žádnému zdanění; vyzývá k uvalení daní na toto palivo a tyto produkty, zejména produkty přepravované letecky; očekává ostatně, že se Komise chopí iniciativy a zpochybní podporu pro nejvíce znečišťující způsoby dopravy, jako osvobození leteckého benzínu od zdanění;
53. konstatuje, že emise CO₂ v mezinárodním obchodě mohou být značně sníženy, např. výběrem používaných dopravních prostředků podle jejich výkonnosti a podle kritérií životního prostředí; požaduje, aby vzniklé dopravní a environmentální náklady byly započteny do cen výrobků (internalizace vnějších nákladů), především prostřednictvím začlenění lodní dopravy, která v mezinárodním obchodě zajišťuje 90 % přepravy, do systému Společenství pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (ETS);
54. vyzývá Komisi a členské státy, aby na základě svých pravomocí udělaly vše pro to, aby bylo v rámci Mezinárodní námořní organizace dosaženo právně závazné dohody o snížení emisí z lodní dopravy;

55. domnívá se, že je důležité, aby se mezinárodní závazky týkající se snížení emisí skleníkových plynů uplatňovaly i na mezinárodní leteckou a lodní dopravu;
56. zdůrazňuje, že rostoucí objem emisí CO₂ souvisejících s dopravou a mezinárodním obchodem snižuje účinnost strategie EU v oblasti změny klimatu; je toho názoru, že to je výrazná pobídka k přechodu od rozvojové strategie založené na vývozu k vnitřnímu rozvoji založenému na diverzifikované místní spotřebě a výrobě v rozvojových zemích; připomíná, že takováto strategie by měla pozitivní dopady na zaměstnanost v EU i v rozvojových zemích;
57. vyjadřuje politování nad tím, že podstatnou část mezinárodního obchodu tvoří homogenní výrobky, které by se stejně snadno daly vyrábět místně, a že nevyhnutelná přeprava nepokrývá své vlastní environmentální náklady;
58. domnívá se, že dokud se klimatické náklady nepromítnou do ceny dopravy, měla by být podporována udržitelná místní výroba, zejména prostřednictvím lepší informovanosti spotřebitelů; žádá, aby byla zavedena společná zúčtovací metodika a pravidla označování pro emise skleníkových plynů různých výrobků, zejména ve fázi dopravy;

Posílit nástroje zajišťující provázanost politik v oblasti obchodu a změny klimatu

59. požaduje, aby pro zajištění provázanosti mezi obchodní a klimatickou politikou Evropské unie byla stanovena uhlíková bilance každé obchodní politiky, aby tato politika byla případně pozměněna s cílem dosáhnout příznivější uhlíkové bilance a aby byla v případě negativní bilance pro klima stanovena povinnost přijmout kompenzační opatření v podobě politické, technologické a finanční spolupráce;
60. naléhavě vyzývá EU, aby ve dvoustranných a regionálních obchodních dohodách použila jako rozvojový nástroj komplexní ustanovení týkající se životního prostředí, aby zdůraznila potřebu řádného provádění doložek o životním prostředí a mechanismů spolupráce na podporu přenosu technologií, technické pomoci a budování kapacit;
61. vyzývá Komisi, aby do obchodních dohod se zeměmi, které nejsou členy EU, systematicky začleňovala environmentální doložky, se zvláštním zřetelem na snižování emisí CO₂ a přenos technologií produkujících málo emisí;
62. vítá začlenění hodnocení dopadu udržitelnosti (Sustainability impact assessment – SIA) do obchodních dohod; poznamenává však, že v některých případech, jako např. u evropsko-středomořské dohody o volném obchodu, SIA ukazuje, že dohoda bude mít nepříznivý klimatický dopad, který nebyl před jejím uzavřením zohledněn; domnívá se, že obchodní dohody by neměly v žádném případě ohrozit mnohostranné dohody o životním prostředí (MEA);
63. požaduje, aby tato bilance a kompenzační opatření byly zařazeny do kapitoly o klimatu, která by byla povinnou součástí všech obchodních dohod (dohod o volném obchodu, o hospodářském partnerství, reformy systému všeobecných preferencí) a aby byla každá z těchto kapitol podrobena veřejné konzultaci a předložena Parlamentu;
64. zastává názor, že do reformy systému všeobecných preferencí musí být zařazena

environmentální kritéria;

65. přeje si, aby kolem této kapitoly o klimatu probíhala úzká spolupráce mezi GŘ pro akce v oblasti změny klimatu a GŘ pro mezinárodní obchod a obecněji, aby se GŘ pro změnu klimatu systematicky účastnilo obchodních jednání;
66. zastává názor, že Komise by měla ve svých vyjednávacích strategiích sledovat harmonizovaný rámec s ohledem na obchodní a environmentální politiku, aby nedávala svým partnerům žádné příčiny k obavám ohledně překážek obchodování a zároveň zajišťovala soulad se závaznými cíli v boji proti změně klimatu;
67. domnívá se, že se státy, které nejsou vázány multilaterálními dohodami o ochraně klimatu, je třeba vést odvážnější a důslednější „klimatickou diplomaci“ než dosud;

Provázanost obchodní a klimatické politiky EU s ohledem na rozvojové země

68. uznává, že usilování o provázanost evropské obchodní a klimatické politiky může být využíváno nebo vnímáno partnerskými zeměmi jako skrytý způsob, jak snížit náš dovoz a zvýšit náš vývoz;
69. trvá tedy na tom, že je důležité jednat s těmito zeměmi o všech opatřeních, která by Unie mohla přijmout, zejména o hraničních opatřeních, a zdůrazňuje, že je nezbytné, aby Unie dodržela veškeré své závazky spojené s poskytnutím pomoci rozvojovým zemím v oblasti změny klimatu;
70. z tohoto důvodu vyjadřuje znepokojení nad tím, že dřívější přísliby financování, které evropské země učinily na summitu o změně klimatu v Kodani, v rozporu s výzvami Parlamentu částečně zahrnují závazky přijaté v rámci veřejné rozvojové pomoci a jsou poskytovány ve formě půjček; požaduje, aby Komise vypracovala zprávu o těchto finančních prostředcích umožňující posoudit shodu mezi skutečností, přijatými závazky a výzvami Parlamentu; vyzývá rovněž k účinnější koordinaci této finanční pomoci, pokud jde o její tematické a geografické využití;
71. připomíná závazek průmyslových zemí, kam patří členské státy Unie, uvažovat o inovativních formách finančních nástrojů pro boj se změnou klimatu, a zejména o zdanění finančních transakcí; žádá Komisi, aby urychleně předložila Radě a Parlamentu návrh na zavedení této daně na úrovni Unie; žádá Komisi, aby zařadila do obchodních jednání o liberalizaci finančních služeb perspektivu takového mechanismu;
72. je přesvědčen, že opatření pro boj proti změně klimatu musí být založena na zásadě solidarity mezi průmyslovými a rozvojovými zeměmi a případně na užší spolupráci s OSN, WTO a ostatními brettonwoodskými institucemi; požaduje proto společně s rozvojovými, transformujícími se a průmyslovými zeměmi vývoj globální koncepce obchodování s emisemi a zdanění energie a emisí skleníkových plynů, která by jednak zabránila přemísťování podniků (přesunu emisí uhlíku) a za druhé vytvářela finanční prostředky na opatření pro boj proti změně klimatu, snížila její následky a pomohla přizpůsobit se jim;
73. zdůrazňuje, že rostoucí přenos technologií do rozvojových zemí jako způsob řešení

přesunu emisí uhlíku bude klíčovou složkou klimatického režimu po roce 2012; lituje skutečnosti, že přenos technologií tvoří pouze malou část oficiální rozvojové pomoci; naléhavě vyzývá členské státy, aby rozvojovým zemím poskytly další technickou a finanční pomoc, aby mohly čelit následkům změny klimatu, splnit klimatické normy a zahrnout předběžné hodnocení vlivu norem, označování a certifikace na rozvoj;

74. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedovi Evropské rady, Radě a Komisi, vnitrostátním parlamentům, výkonnému tajemníkovi rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (CCNUCC) a 16. Konferenci smluvních stran (COP 16).

Or. xm